

hoewel zij boomsnoeiers of pachters zijn.

Wij vinden 5 boomkweekers waarvan een hoofdonderwijzer is.

Deze man moet zelve protesteeren, zoo niet is hij bekwaam en geschikt om 't bedrog te kweken, maar niet om kinderen op te voeden.

Wij treffen nog op de werkliedenlijst aan : 4 fruitkoopmans, 2 stoffenhandelaars, 2 hoveniers, waarvan de een knecht is in een klooster en de andere bij den burgemeester, 5 koopmans, 2 slachters, en allen zijn onder dit bedrijf ingeschreven dat hoege naamd geen recht tot kiezen geeft, verder 147 vlasbewerders die landbouwers of boerenknechten zijn en in hetzelfde geval verkeeren als de zoogezegde vlasbewerders van Nazareth.

Onder de zoogezegde kiezers komt nog de veldwachter voor als kleermaker, die heeft zeker in het vel zijner medeburgers verscheidene knopgaten moeten maken om onder dit vak als kiezer ingeschreven te worden.

Verder nog een vlaskoopman, de koster, kaarsenfabrikant, en als de kroon op dien eifeltoren van bedrog, treffen wij op die lijst den postmeester als drukker ingeschreven.

Gezel BERTRAND. — Dat is nog erger dan te Aalst.

Gezel ANSELEE. — Indien men wil zal ik de officiële lijsten neerleggen.

Ik houd op feiten aan te halen, niet omdat de schandelijke feiten mij ontbreken, maar omdat de nuttelooze herhalingen de Kamer zouden vervelen en dit zonder nieuw licht in de besprekingen te brengen. Maar ik verzeker u dat men niet alleen valscht heeft in 6 gemeenten, maar in al de gemeenten van het arrondissement.

Indien ik u zeg dat er 30 p. h. valsche kiezers zijn en honderde werklieden die niet zijn ingeschreven ondanks zij er recht toe hebben, dan overdrijf ik niet.

Een feit dat nog het bedrog komt aantoonen is de onwaarschijnlijke aangroei van het getal kiezers in talrijke gemeenten.

In 1890 waren ingeschreven voor

FEUILLETON

Op den dag der terechtzitting.

In de woning van den beklaagde had men ook geen geweer kunnen vinden.

De beklaagde zat gedurende het verhoor van den boschwachter bewegingloos, terwijl hij het hoofd op beide handen liet rusten.

Hij bleef bij zijne eerste verklaring, en op de vermaning des rechters, zijne schuld door een hardnekkig ontkennen niet te vergrooten, antwoordde hij slechts, dat hij het ree niet had geschoten, God was zijn getuige.

« Hij is een dwaas, dat hij nog durft te ontkennen, want helpen zal het niet, » sprak de oude tot Zandhof. Deze antwoordde niet.

« Meent gij, dat de rechter hem zal gelooven? » ging de oude voort. « Ik zou hem ook geen geloof schenken, ofschoon mij verteld is, dat hij het rampzalig stroopen vaarwel heeft gezegd, sedert hij getrouwd is. Het doet mij leed voor zijne vrouw en zijn arm kind, dat nauwelijks een paar maanden oud is. Het onschuldig wezen zal in latere jaren nog moeten hooren, dat zijn vader in de gevangenis gezeten heeft, want de menschen vergeten het niet. »

« Hij is evenwel nog veroordeeld, » wierp Zandhof hem tegen. Hij uitte deze woorden haastig en afgebroken.

« Hij is zoo goed als gevonnisd — er valt aan geene reding meer te denken, » bemerkte de oude.

En hij had gelijk.

Zelfs de verdediger scheen van de schuld van zijn client overtuigd te zijn en zijn geheele pleidooi kwam slechts op het verzoek eener lichtere straf neer.

Bartel zat roerloos. Toen de rechter hem

geheel het arrondissement, 14047 kiezers, in 1893 steeg dit getal tot 24488, zijnde eene vermeerdering van 10414 kiezers, waarvan 1714 voor de stad en 8700 voor den buiten.

Wij protesteerden in 1893 tegen een groot aantal valsche kiezers, ingeschreven op de lijsten. In plaats van rekening te houden van onze protestatie gebeurt het verkeerde, het bedrog vermeerderd.

Waren er in 1893 24488 kiezers ingeschreven, in 1896 zijn er 27309, zijnde eene nieuwe vermeerdering van 2821 kiezers, waarvan 524 voor de stad en 2297 voor den buiten, waarvan het grootste deel valsch is.

Wij hebben een onderzoek gedaan in 50 gemeenten op 86 en overal hebben wij ingeschreven gevonden als werklieden, kler-, schoen-, smids-, metsers- en wagenmakersbazen, werkend alleen, maar voor eigen rekening of zelfs met knechten.

Bijna overal zijn als werklieden ingeschreven, de hoveniers, de boomkweekers, slachters, koster, pijpenheeren, koster als kaarsenfabrikanten, barbiërs en andere personen, die door hun vak wettelijk van het kiesrecht zijn uitgesloten.

Het is een waarlijk schandaal. Met dergelijke kiezerslijsten gaan wij naar geene kiezing, maar naar eene inbezuïning van den Werkrechtssraad door de personen die op eene onbeschaamde wijze bedrog plegen.

Wij reklameeren tegenover meer dan 2500 valsche kiezers en wanneer men weet dat het nazicht der lijsten, dat het onderzoek in meer dan 50 gemeenten waar niets van werkersorganisatie bestaat, is moeten gedaan worden na het werk en den Zondag, dan verstaat men zeer goed dat meer dan de helft der valsche kiezers ons ontsnapt zijn.

Niet waar, werklieden van den buiten, de volksvijanden hebben er een handje van, om u door bedrog er onder te houden?

Gij zult daartegen protesteeren, door allen als eenen man te stemmen voor de socialist.

vraag, of hij nog iets had in te brengen, herhaalde hij, dat hij onschuldig was en het ree niet had geschoten.

Er werd nauwelijks op zijne woorden gelet. Toen hij twee jaar gevangenisstraf tegen zich hoorde eischen, sprong hij op en den rechter sterk in de oogen ziende, verklaarde hij nogmaals: « Ik ben onschuldig — ik ben onschuldig! Almachtige God! Mijn vrouw en mijn arm kind! » Dit oordeel scheen hij niet verwacht te hebben.

« Het treft hem zwaar, » sprak de oude. « Nog zwaarder zal het ongetwijfeld zijne jonge vrouw treffen en zij toch is onschuldig! »

Zandhof, tot wien deze woorden gericht waren, hoorde hem nauwelijks, haastig, opgewonden zocht hij de tribune te verlaten, hetwelk echter niet zoo gemakkelijk ging, want een ieder, die achter hem stond, trachtte het eerste aan de uitgang te zijn; de behandeling der zaak was toch gecompliceerd.

« Zie zoo, nu heeft de veldwachter twee jaar rust, » zeide de kleermaker uit het dorp, wien de nieuwsgierigheid naar de rechtszaal had gedreven.

« Is de tijd voorbij, dan mag hij echter op zijne hoede zijn, want wie twee maal in de gevangenis heeft gezeten gaat over alles heen. »

Zandhof hoorde deze woorden en zij dreven hem het bloed naar het hoofd.

« Weet gij dat zoo precies? » vroeg hij luid. De kleermaker zag hem verbaasd aan.

« Ik denk van wel, » antwoordde hij. « Haha! Het is een oud spreekwoord, dat de kat het muizenvangen niet laat, en ik meen, katten en stroopers, dat is volmaakt het zelfde! »

« Dan is het te hopen, dat gij nooit met de gevangenis kennis maakt! » zei Zandhof hetfig.

De snijder voelde zich beleedigd, hij wilde vechten, maar Zandhof schoof hem ter zijde en bereikte de deur. Hij vloog naar de trappen.

« Twee jaar gevangenisstraf, » klonk hem nog in de ooren en hij moest zich aan de leuning vasthouden, wilde hij niet vallen. Het gebouw wierd hem te eng. Toen hij buiten kwam en de

Waarvoor zijn de anti-socialisten gesticht?

L'Avenir social, het orgaan der brusselsche anti-socialisten, schreef den 26 juni 1892:

« De katholieke partij in België moet het voorbeeld volgen van M. De Mun in Frankrijk, van M. Decurtins in Zwitserland, van Mgr Ketteler in Duitschland, van den kardinaal Manning en de kardinaal Gibbons in Engeland en in Amerika.

Op die wijze zal de werkerswereld verdeeld worden en de meerderheid is met ons.

Ziedaar, werklieden, geheel het programma in die enkele woorden vervat:

Laat ons de werklieden verdeelen en wij blijven meester.

Loonslaven, werbroeders, wilt gij verdeeld worden, wilt gij machteloos en tot ellende gedoemd blijven, stemt dan voor de anti-socialisten.

Voor de Landbouwers

Wij kunnen de aandacht van onze landbouwers niet genoegzaam vestigen op het volgende:

Krachtens koninklijk besluit van 15 Juli is alle eigenaar of houder van runddieren verplicht, voor 25 Oogst 1896, aan den burgemeester der gemeente, van zulke dieren verklaring te doen met aanwijzing der plaats, alwaar deze gewoonlijk verblijven.

Na de verklaring moet hij den burgemeester wegens alle veranderingen onderrichten, binnen de 24 uren en binnen de 15 dagen wanneer het andere runderen betreft.

Elke veekoopman moet boekhouden te rekenen van 15 October.

Aan alle eigenaar of houder van runddieren zal men een bulletijn afleveren dat hij moet invullen.

Elk runddier zal van een merkteeken voorzien worden.

zon hem tegenlachte, viel zijn blik op eene vrouwelijke gestalte, welke met een kind in den arm, op steenen stoep van het gerechtschot zat en hevig snikte. Het was de jonge vrouw van den veroordeelde — die welke hij zelf zoo teer bemind had en nog altijd niet had vergeten. Getroffen bleef hij staan. Hij wilde haar naderen — dan spelde hij voort, om door haar niet gezien te worden, want haar oogopslag had hij niet kunnen verdragen.

Hij ging in eene naastbijzijnde herberg en liet zich hier brengen, hij dronk schielijk, alsof hij dronken wilde worden, hij steunde het hoofd op beide handen en staarde voor zich heen.

In zijn oor klonk steeds de kreet van den veroordeelde: « Almachtige God! mijn vrouw en mijn arm kind! » en hij zag de man vertwijfelend, door smart neergeworpen op de bank der beklagden zinken.

En dan weer zag hij in den geest de vrouw van den veroordeelde voor zich staan en hare goote donkere oogen waren vol verwijt op hem gericht. Hij wilde opspringen, om dezen blik te ontvlieden, zijne krachten waren als verlamd.

Hij dacht terug aan den tijd, waarin hij met Bartel bevriend was geweest, deze had zich steeds trouw en eerlijk jegens hem getoond; en trof genen dan een verwijt, omdat het meisje, Mariane, hem meer bemind had? Haar hart alleen droeg de schuld en haar kon hij niet haten. Hij vroeg zich af, hoe Bartel zoo gehandeld hebben, wanne r Mariane de zijne ware geworden? Hij waagde het niet zich een antwoord op die vraag te geven.

Hij kon slechts met moeite ademhalen, want er drukte iets zwaars op hem, wat hij niet kon verwijderen, hij drukte zijne hand op het voorhoofd, ook daar knagde een gedachte, welke zich niet liet verjagen.

Thans zat de veroordeelde weer in de enge cel, zonder dat het hem vergund was geworden, zijne vrouw en zijn kind te zien. Door welke smarten moest hij gefolterd worden! Twee jaar gevangenisstraf! Twee jaar weggerukt uit het

Kalkoenenteelt.

« Kalkoenenteelt! » zei mevrouw X. « neen, hoor! daar houd ik mij van m'n leven niet weer mee op. Dat is me een geklokker en gesjok van belang: miereneieren, gehakte brandnetels, gerstemeel in water en wijn aangemengd, zoete wrongel en nog veel meer moet er aan gespandeerd worden, en dan krijgt men ten laatste van een stuk of tien nog maar een, of in 't geheel geen groot. Mijn man heeft me gezegd, dat de kalkoenen uit een heel zuidelijk en heel warm land afkomstig zijn en daarom zal men er hier in ons koude land dan ook wel zooveel narigheid mee moeten onder vinden. Ik probeer 't niet weer. »

« Wel, wel, mevrouw! » antwoordde een oude heer, u is er dan toch bijzonder ongelukkig mee geweest: ik krijg elk jaar ongeveer 't heele broedsel groot en dat nog wel zonder veel moeite en kosten.

« En wat voert u dan? » vroeg mevrouw. « Dat zal ik u zeggen, » was 't antwoord.

Van den eersten dag af krijgen mijne jonge kalkoenen hard gekookt ei, fijn gemaakt, natuurlijk: dat heb ik in een schoteltje dan dusdanig staan, dat de kiekens er wel, maar de oude er niet kan bijkomen. 't Staat in hokje met ruime tralies.

Verder laat ik ze elken dag — ze komen bij mij niet eerder uit dan in de Julimaand — als 't niet regent, met de moederkalkoen buiten in het gras loopen; natuurlijk niet in 't gras dat nog nat is.

Lijkt het mij, in den eersten tijd soms toe, dat er regen komen zal, dan drijf ik ze weer tijdig in den stal. Omdat ze in dit geval geen groente buiten kunnen krijgen, hang ik haar een stuk of wat boerenkoolbladeren in den stal, aan een touwtje, en die bladeren worden dan heel gretig afgepikt, zoodat er niets dan de stengels van overblijven.

Op een regenachtigen dag krijgen ze ook twee keeren haar hard gekookt ei, omdat er in den stal natuurlijk niet

leven en van de zijnen! Twee jaar in de gevangenis en onschuldig! Moest hem dat niet tot vertwijfeling en waanzin drijven? Bartel was onschuldig. Niemand wist dat beter dan Zandhof, want hij zelf had het ree geschoten.

Uit den vreemde teruggekeerd, vol wraakzucht, ontevreden met het leven en zich zelven, omdat Mariane niet de zijne was geworden en hij haar niet kon vergeten, had hij zich weder aan den ouden hartstocht, het stroopen, overgegeven. Ook in bedoelden nacht was hij met de buks in het bosch gegaan en had op de kleine boschweide het ree geschoten. Reeds had hij op zijn buit willen toeschieten, om dezen te halen toen hij op geringen afstand het gekef van een hond had vernomen. Een oogenblik had hij er aan gedacht, te vluchten, hij was echter spoedig van gedacht veranderd; want de hond van den veldwachter was vlugger dan hij. Haastig, met de kracht der vertwijfeling, was hij in een eikeboom geklommen, wiens knoestige takken en dicht loof hem moesten verbergen.

Weinige minuten later had hij den veldwachter zien voorbij komen en bemerkte hoe deze zich achter een boom schuil hield.

Vast aan een dikken tak geklemd, had hij nauwelijks durven ademhalen; in deze positie was hij van alles getuige geworden. Na korten tijd was Bartel op de weide gekomen, had het ree bemerkt, was daarop toegetreden en had, nadat hij goed rondgezien had, het ree op de schouders genomen. In een oogwenk was de veldwachter te voorschijn gesprongen en had hem gevat.

Zandhof had het den gevangene gegund, dat hij eenige maanden in arrest werd gehouden, dat hij veroordeeld kon worden, had hij voor onmogelijk gehouden, daar Bartel onschuldig was. Met deze overtuiging was hij ook in de rechtszaal gegaan, maar des te ontzettender had de mispraak op hem gewerkt.

Hij zou dit misschien lichter hebben opgevat, wanneer hij niet Bartels bleek gezicht gezien en zijn wanhopigen kreet gehoord had. Die kreet klonk hem andermaal in de ooren. Hij dronk en